

308	497,15	0,50%	294.110,46	960	286,86	0,29%	169.704,37
310	477,46	0,48%	282.461,99	961	319,00	0,32%	188.718,16
314	440,62	0,45%	260.667,70	962	225,34	0,23%	133.309,57
322	6.424,17	6,50%	3.800.493,96	963	386,05	0,39%	228.384,48
332	1.286,04	1,30%	760.812,25	964	14,21	0,01%	8.406,54
346	440,78	0,45%	260.762,36	970	635,38	0,64%	375.886,36
392	656,22	0,66%	388.215,15	975	409,26	0,41%	242.115,35
395	501,49	0,51%	296.677,97	978	322,61	0,33%	190.853,82
396	2.090,63	2,12%	1.236.802,06	979	64,02	0,06%	37.873,78
397	530,42	0,54%	313.792,76	980	19,74	0,02%	11.678,05
403	3.598,90	3,64%	2.129.084,02	982	497,79	0,50%	294.489,08
406	2.570,00	2,60%	1.520.393,99	986	369,47	0,37%	218.575,86
409	512,20	0,52%	303.013,93	987	70,20	0,07%	41.529,83
410	1.467,80	1,49%	868.340,20	988	205,26	0,21%	121.430,38
525	1.004,53	1,02%	594.272,91	989	47,00	0,05%	27.804,87
528	172,19	0,17%	101.866,40	991	656,98	0,67%	388.664,76
534	1.675,50	1,70%	991.214,06	992	380,19	0,38%	224.917,74
536	601,56	0,61%	355.878,68	997	39,13	0,04%	23.149,03
547	311,95	0,32%	184.547,43	998	108,25	0,11%	64.039,94 ».
550	660,69	0,67%	390.859,57				

Vu pour être annexé à Notre arrêté du 30 octobre 2018 modifiant l'arrêté royal du 25 avril 2002 relatif à la fixation et à la liquidation du budget des moyens financiers des hôpitaux.

PHILIPPE

Par le Roi :

La Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,
M. DE BLOCK

FEDERALE OVERHEIDSDIENST JUSTITIE
EN FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIËN

[C - 2018/14686]

30 OKTOBER 2018. — Koninklijk besluit tot opheffing van het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het ontwerp van besluit dat door ons ter ondertekening aan Uwe Majesteit wordt voorgelegd, heeft tot doel de opheffing van het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

I. Algemene commentaar

In de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten (hierna "de wet van 18 september 2017") werden de objectieve meldplichten voorzien in artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme niet gehandhaafd voor casino's, rekening houdende met het feit dat nu :

- alle exploitanten van kansspelen, zoals beoogd in artikel 5, 33°, van de wet van 18 september 2017 onder haar toepassingsgebied vallen en het geen zin heeft om enkel objectieve meldplichten te voorzien voor casino's;

SERVICE PUBLIC FEDERAL JUSTICE
ET SERVICE PUBLIC FEDERAL FINANCES

[C - 2018/14686]

30 OCTOBRE 2018. — Arrêté royal abrogeant l'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme

RAPPORT AU ROI

Sire,

Le projet d'arrêté que nous avons l'honneur de soumettre à la signature de Votre Majesté a pour objet l'abrogation de l'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme.

I. Commentaire général

Dans la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces (ci-après "la loi du 18 septembre 2017") les déclarations objectives prévues à l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme, n'ont pas été maintenues, pour les casinos, compte tenu du fait que maintenant :

- tous les exploitants de jeux de hasard, tels que visés à l'article 5, 33°, de la loi du 18 septembre 2017, tombent sous son champ d'application et qu'il n'est plus justifié de maintenir des obligations de déclaration objective que pour les casinos;

- één van de plichten niet meer in overeenstemming is met de beperkingen van het gebruik van contanten, zoals voorzien in artikel 67 van wet van 18 september 2017; en vooral omdat,
- de inhoud van dit koninklijk besluit niet meer strookt met de risicogebaseerde benadering inzake de uitoefening van de algemene waakzaamheidsverplichtingen zoals voorzien in artikel 19 van de wet van 18 september 2017.

Niettegenstaande dat dit koninklijk besluit, in toepassing van de artikelen 190 en 192 van de wet van 18 september 2017 niet meer van toepassing is, gezien de inhoud ervan niet meer in overeenstemming is met de inhoud van voornoemde wet, blijft de Cel voor financiële informatieverwerking toch nog meldingen ontvangen in toepassing van voormeld koninklijk besluit.

Het is derhalve belangrijk voor de rechtszekerheid inzake de melders dat dit koninklijk besluit wordt opgeheven.

Bovendien wekken objectieve meldplichten de verantwoordelijkheidszin van de melders niet op en zijn deze vooral ook niet langer in lijn met de wettelijke verplichting om de drie algemene waakzaamheidsverplichtingen, zoals voorzien in artikel 19 van de wet van 18 september 2017, op een risicogebaseerde benadering uit te voeren.

Het gaat meer in het bijzonder om :

- de verplichting tot identificatie en verificatie van de identiteit van de cliënten, alsook, in voorkomend geval, van hun lasthebbers en uiteindelijke begunstigden;
- om de verplichting om de kenmerken van de cliënt en het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie (of van de occasionele verrichting) te beoordelen; en
- om de verplichting om een voortdurende waakzaamheid aan de dag te leggen ten aanzien van de zakelijke relaties en de verrichtingen.

Deze drie algemene waakzaamheidsverplichtingen waren reeds aanwezig in de oude wet van 11 januari 1993. Echter, artikel 19, § 2, van de wet van 18 september 2017, zorgt voor de omzetting van artikel 13, lid 2, van Richtlijn 2015/849, krachtens hetwelk de risicogebaseerde benadering nu van toepassing is op elk van de algemene waakzaamheidsverplichtingen.

Het gaat om een substantiële vernieuwing ingevoerd door de voornoemde Richtlijn, die de Europese wetgeving in overeenstemming brengt met Aanbeveling 10 van de FAG.

Voortaan dienen dus alle waakzaamheidsmaatregelen die worden toegepast door een onderworpen entiteit te worden genomen op grond van de beoordeling van de risico's van witwassen van geld of financiering van terrorisme die door deze entiteit wordt uitgevoerd ten aanzien van elke zakelijke relatie of occasionele verrichting.

Deze beoordeling, die "individuele risicobeoordeling" wordt genoemd, wordt dus een kernelement van het door de wet van 18 september 2017 ingesteld systeem.

De individuele risicobeoordeling bestaat voor de onderworpen entiteit uit het analyseren van de risico's van witwassen en financiering van terrorisme die aan een welbepaalde cliënt zijn verbonden, rekening houdend met twee soorten elementen :

- enerzijds, alle informatie die door de onderworpen entiteit wordt ingewonnen tijdens de uitvoering van haar waakzaamheidsverplichtingen. Worden met name bedoeld : de informatie met betrekking tot de identiteit van de cliënt, zijn lasthebbers en uiteindelijke begunstigden, de informatie met betrekking tot de kenmerken van de cliënt en met betrekking tot het doel en de aard van de zakelijke relatie (of de betrokken verrichting) alsook alle andere informatie die wordt ingewonnen in het kader van de voortdurende waakzaamheid. Het gaat dus om informatie die toelaat inzicht te krijgen in de bijzondere kenmerken van de cliënt en van de betrokken zakelijke relatie of de verrichting;
- anderzijds, de conclusies van de algemene risicobeoordeling die wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 16 van de wet van 18 september 2017, alsook de variabelen die in aanmerking worden genomen bij deze algemene risicobeoordeling, zoals, met name, de factoren die wijzen op een verhoogd risico of een gering risico, als bedoeld in bijlagen II en III van de wet van 18 september 2017, maar ook de relevante conclusies van het verslag van de Europese Commissie en de coördinatieorganen en de nationale risicobeoordeling. Deze algemene (of "business-wide") beoordeling van de risico's houdt in dat de onderworpen entiteit een analyse maakt van de kenmerken van haar cliënten, van de producten, diensten of verrichtingen die zij aanbiedt, van de landen of geografische zones waarin de entiteit haar diensten aanbiedt of waarmee de cliënt verbonden is, en van de

- qu'une de ces obligations n'est plus conforme aux limitations de l'utilisation des espèces, telles que prévues à l'article 67 de la loi du 18 septembre 2017; et plus particulièrement du fait,
- que le contenu de cet arrêté royal ne répond plus à l'approche fondée sur les risques lors de l'exécution des obligations générales de vigilance, telles que visées à l'article 19 de la loi du 18 septembre 2017.

Malgré que cet arrêté royal ne soit plus d'application, en vertu des articles 190 et 192 de la loi du 18 septembre 2017, compte tenu du fait que son contenu est contraire à celui de la loi précitée, la Cellule de traitement des informations financières continue de recevoir des déclarations en vertu de cet arrêté royal précité.

Il est dès lors important pour la sécurité juridique des déclarants que cet arrêté royal soit abrogé.

Par ailleurs, les obligations de déclaration objective ne favorisent pas le sens de la responsabilité des déclarants et ne sont surtout plus en ligne avec l'obligation légale d'exécuter les trois obligations générales de vigilance, telles que prévues à l'article 19 de la loi du 18 septembre 2017, sur base d'une approche par les risques.

Il s'agit plus particulièrement de :

- l'obligation d'identifier et de vérifier l'identité des clients ainsi que, le cas échéant, de leurs mandataires et de leurs bénéficiaires effectifs;
- l'obligation d'évaluer les caractéristiques du client et l'objet et la nature envisagée de la relation d'affaires (ou de l'opération occasionnelle); et
- l'obligation d'exercer une vigilance continue à l'égard des relations d'affaires et des opérations.

Ces trois obligations de vigilance étaient déjà présentes dans l'ancienne loi du 11 janvier 1993. Cependant, l'article 19, § 2, de la loi du 18 septembre 2017, vise à assurer la transposition de l'article 13, paragraphe 2, de la Directive 2015/849 en vertu duquel l'approche fondée sur les risques s'applique maintenant à chacune des obligations générales de vigilance.

Il s'agit d'une nouveauté substantielle de la Directive précitée qui vise à mettre la législation européenne en conformité avec la Recommandation 10 du GAFI.

Désormais toutes les mesures de vigilance appliquées par une entité assujettie doivent être fonction de l'évaluation des risques de blanchiment de capitaux et de financement du terrorisme réalisé par cette entité à l'égard de chaque relation d'affaire ou opération occasionnelle.

Cette évaluation, appelée "évaluation individuelle des risques", devient donc un élément central du système mis en place par la loi du 18 septembre 2017.

L'évaluation individuelle des risques consiste pour l'entité assujettie à analyser les risques de blanchiment et de financement du terrorisme liés à un client donné tenant compte de deux types d'éléments :

- d'une part, l'ensemble des informations recueillies par l'entité assujettie en exécution des obligations de vigilance. Sont notamment visées les informations relatives à l'identité du client, de ses mandataires et de ses bénéficiaires effectifs, les informations relatives aux caractéristiques du client, à l'objet et à la nature de la relation d'affaires (ou de l'opération concernée) ainsi que toutes autres informations recueillies dans le cadre de la vigilance continue. Il s'agit donc des informations qui permettent de comprendre les particularités du client et de la relation d'affaires ou de l'opération concernée;
- d'autre part, les conclusions de l'évaluation globale des risques établie conformément à l'article 16 de la loi du 18 septembre 2017, ainsi que les variables que cette évaluation globale prend en compte, telles que, notamment, les facteurs de risque accru ou de risque faible visés aux annexes II et III de la loi du 18 septembre 2017, mais également les conclusions pertinentes du rapport établi par la Commission européenne et les organes de coordination et l'évaluation nationale des risques. Cette évaluation globale (ou "business-wide") des risques suppose que l'entité assujettie procède à une analyse des caractéristiques de sa clientèle, des produits, services ou opérations qu'elle propose, des pays ou zones géographiques dans lesquels l'entité offre ses services ou avec lesquels le client a un lien, et des canaux de distribution auxquels l'entité assujettie a recours. Utilisation doit

leveringskanalen waarvan de onderworpen entiteit gebruik maakt. Bij deze moet gebruik worden gemaakt van de in bijlagen I (variabelen), II (indicatieve factoren van een potentieel lager risico) en III (indicatieve factoren van een potentieel hoger risico), van de wet van 18 september 2017, vermelde lijsten van variabelen en factoren die wijzen op een potentieel hoger of lager risico, die de onderworpen entiteiten in aanmerking dienen te nemen bij hun algemene risicobeoordeling.

Na afloop van de algemene en individuele beoordeling krijgt iedere cliënt een hoog, standaard of gering risicoprofiel toegekend. Op grond van de risicogebaseerde benadering zal dit risicoprofiel immers bepalend zijn voor :

- de aanvaarding of weigering van een cliënt, in overeenstemming met het cliëntacceptatiebeleid van de onderworpen entiteit;
- de hoeveelheid informatie die nodig is voor het identificeren van de in de wet van 18 september 2017 bedoelde personen en de reikwijdte van de toe te passen maatregelen voor de verificatie van deze identiteit;
- de reikwijdte van de te treffen maatregelen om inzicht te verkrijgen in de kenmerken van de cliënt en in het doel en de aard van de betrokken zakelijke relatie (of verrichting);
- de reikwijdte van de te treffen maatregelen in het kader van de doorlopende waakzaamheid, met name voor wat betreft het onderzoek van de uitgevoerde verrichtingen om na te gaan of het gaat om atypische verrichtingen die gekwalificeerd kunnen worden als verdachte verrichtingen.

De onderworpen entiteiten moeten te allen tijde aan de toezichtautoriteiten kunnen aantonen dat de door hen toegepaste waakzaamheidsmaatregelen passend zijn in het licht van de risico's die zij geïdentificeerd hebben in het kader van hun algemene en individuele risicobeoordeling.

Als de verrichting als atypisch kan beschouwd worden omdat zij niet strookt met de kenmerken van de cliënt en met het doel en de aard van de zakelijke relatie of de voorgenomen verrichting, alsook met het risicoprofiel, is er een grondige analyse nodig om na te gaan of deze ook "verdacht" is en dan zal deze aanleiding geeft tot melding.

Het is aan de onderworpen entiteit om de factoren die mogelijks tot een verhoogd risico tot witwassen aanleiding kunnen geven, en waarvoor er dan een verhoogde waakzaamheid nodig is, uit te werken. De controle autoriteit van de kansspelsector heeft daar ook haar rol in de vervullen in toepassing van artikel 86 van de wet van 18 september 2017.

II. Artikelsgewijze commentaar

Artikel 1

Dit artikel beoogt het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, op te heffen.

Artikel 2

Dit artikel voorziet in het tijdstip waarop het ontwerp van besluit zal in werking treden.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt welke Ministers bevoegd zijn voor de uitvoering van het ontwerp van besluit.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,

De Minister van Justitie,
K. GEENS

De Minister van Financiën,
J. VAN OVERTVELDT

être faite des annexes I (variables), II (facteurs indicatifs d'un risque potentiellement moins élevé) et III (facteurs indicatifs d'un risque potentiellement plus élevé) à la loi du 18 septembre 2017, contenant des listes de variables et de facteurs de risques potentiellement plus faible ou plus élevés que les entités assujetties doivent prendre en considération dans leur évaluation globale des risques.

À l'issue de l'évaluation globale et individuelle, chaque client se verra attribuer un profil de risque élevé, standard ou faible. De ce profil de risque découlera sur la base de l'approche fondée sur les risques :

- l'acceptation ou le refus du client conformément à la politique d'acceptation des clients définie par l'entité assujettie;
- la quantité d'informations à obtenir pour identifier les personnes visées par la loi du 18 septembre 2017 et l'étendue des mesures de vérification à appliquer pour vérifier cette identité;
- l'étendue des mesures à prendre pour comprendre les caractéristiques du client, l'objet et la nature de la relation d'affaires (ou de l'opération) concernée;
- l'étendue des mesures à prendre dans le cadre de la vigilance continue, notamment en ce qui concerne l'examen des opérations effectuées afin de déterminer s'il s'agit d'opérations atypiques pouvant être qualifiées comme suspectes.

Les entités assujetties doivent à tout moment pouvoir démontrer aux autorités de contrôle compétentes que les mesures de vigilance qu'elles appliquent sont appropriées au regard des risques qu'elles ont identifiés dans le cadre de leur évaluation générale et individuelle des risques.

Lorsqu'une opération peut être qualifiée d'atypique parce que celle-ci n'est pas cohérente par rapport aux caractéristiques du client, à l'objet et à la nature de la relation d'affaires ou de l'opération envisagée, et au profil de risque, un examen attentif de l'opération s'impose afin de déterminer si celle-ci est également "suspect" et qu'elle donne dès lors lieu à déclaration.

Il incombe aux entités assujetties de déterminer les facteurs qui pourraient engendrer un risque accru de blanchiment de capitaux, et pour lesquels une vigilance accrue s'impose. L'autorité de contrôle des exploitants de jeux de hasard a également son rôle à remplir en la matière en vertu de l'article 86 de la loi du 18 septembre 2017.

II. Commentaire article par article

Article 1er

Cet article vise à abroger l'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme.

Article 2

Cet article détermine la date d'entrée en vigueur de l'arrêté en projet.

Article 3

Cet article détermine les ministres compétents pour l'exécution de l'arrêté en projet.

J'ai l'honneur d'être,

Sire,
de Votre Majesté,
le très respectueux
et très fidèle serviteur,

Le Ministre de la Justice,
K. GEENS

Le Ministres des Finances,
J. VAN OVERTVELDT

Advies 64.256/2 van 8 oktober 2018 over een ontwerp van koninklijk besluit "tot opheffing van het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme"

Op 12 september 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën, belast met bestrijding van de fiscale fraude verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit "tot opheffing van het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme".

Het ontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 8 oktober 2018. De kamer was samengesteld uit Pierre Vandernoot, kamervoorzitter, Luc Detroux en Patrick Ronvaux, staatsraden, Sébastien Van Drooghenbroeck en Jacques Englebert, assessoren, en Béatrice Drapier, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier Delgrange, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre Vandernoot.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 oktober 2018.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

*

Onderzoek van het ontwerp

Het koninklijk besluit van 6 mei 1999 'tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme', waarvan het voorliggende ontwerp de opheffing beoogt, ontleende zijn rechtsgrond aan artikel 14bis, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 "tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld", ingevoegd bij artikel 17 van de wet van 10 augustus 1998 "tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs".

Artikel 14bis van de wet van 11 januari 1993 is vernummerd bij artikel 30 van de wet van 18 januari 2010 "tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en het Wetboek van vennootschappen". Het is artikel 26 geworden en het opschrift van het koninklijk besluit is als gevolg daarvan gewijzigd bij een besluit van 28 september 2010.

Artikel 26, § 2, van de wet van 11 januari 1993, zoals gewijzigd bij de wet van 12 januari 2004 en de wet van 18 januari 2010, bepaalde het volgende :

"§ 2. Wanneer de in het artikel 4, bedoelde personen weten of vermoeden dat een verrichting verband houdt met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme, brengen zij dit onmiddellijk schriftelijk of elektronisch ter kennis van de cel voor financiële informatieverwerking.

Avis 64.256/2 du 8 octobre 2018 sur un projet d'arrêté royal "abrogeant l'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme"

Le 12 septembre 2018, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "abrogeant l'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme".

Le projet a été examiné par la deuxième chambre le 8 octobre 2018. La chambre était composée de Pierre Vandernoot, président de chambre, Luc Detroux et Patrick Ronvaux, conseillers d'État, Sébastien Van Drooghenbroeck et Jacques Englebert, assessesurs, et Béatrice Drapier, greffier.

Le rapport a été présenté par Xavier Delgrange, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre Vandernoot.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 8 octobre 2018.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois "sur le Conseil d'État", coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

*

Examen du projet

L'arrêté royal du 6 mai 1999 'portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme', que le projet examiné entend abroger, trouvait son fondement légal dans l'article 14bis, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 "relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux", introduit par l'article 17 de la loi du 10 août 1998 "modifiant la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements".

L'article 14bis de la loi du 11 janvier 1993 a été renuméroté par l'article 30 de la loi du 18 janvier 2010 "modifiant la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme, et le Code des sociétés". Il est devenu l'article 26, en conséquence de quoi l'intitulé de l'arrêté royal a été modifié par un arrêté du 28 septembre 2010.

L'article 26, § 2, de la loi du 11 janvier 1993, tel que modifié par la loi du 12 janvier 2004 et la loi du 18 janvier 2010, disposait ce qui suit :

"§ 2. Lorsque les personnes visées à l'article 4, savent ou soupçonnent qu'une opération est liée au blanchiment de capitaux ou au financement du terrorisme, elles en informent immédiatement par écrit ou par voie électronique la cellule de traitement des informations financières.

Daarenboven moeten deze personen in elk geval en onmiddellijk schriftelijk of elektronisch de cel voor financiële informatieverwerking op de hoogte brengen van de verrichtingen, waarvan de lijst door de Koning wordt opgesteld op advies van de cel voor financiële informatieverwerking”.

De wet van 11 januari 1993 is vervangen bij artikel 190 van de wet van 18 september 2017 “tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten”.

Artikel 26, § 2, van de wet van 11 januari 1993 is vervangen door artikel 47 van de wet van 18 september 2017, dat het volgende bepaalt :

“§ 1. De onderworpen entiteiten melden aan de CFI, wanneer ze weten, vermoeden of redelijke gronden hebben om te vermoeden :

- 1° dat geldmiddelen, ongeacht het bedrag, verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme;
- 2° dat verrichtingen of pogingen tot verrichtingen verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme. Deze verplichting tot melding is eveneens van toepassing wanneer de cliënt beslist de voorgenomen verrichting niet uit te voeren;
- 3° buiten de gevallen bedoeld in 1° en 2°, dat een feit waarvan ze kennis hebben, verband houdt met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme.

De verplichting tot melding aan de CFI met toepassing van 1° tot en met 3°, houdt niet in dat de onderworpen entiteit de onderliggende criminele activiteit van het witwassen van geld dient te identificeren.

§ 2. De onderworpen entiteiten melden eveneens aan de CFI de verdachte geldmiddelen, verrichtingen of pogingen tot verrichtingen en feiten, als bedoeld in paragraaf 1, waarvan ze kennis krijgen in het kader van de activiteiten die ze uitoefenen in een andere lidstaat zonder daar te beschikken over een dochteronderneming, een bijkantoor of een andere vestigingsvorm via agenten of distributeurs die hen daar vertegenwoordigen.

§ 3. De onderworpen entiteiten melden aan de CFI alle geldmiddelen, verrichtingen en feiten bepaald door de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, genomen op advies van de CFI.

§ 4. De onderworpen entiteiten melden aan de CFI, met toepassing van de paragrafen 1 tot en met 3, binnen de termijnen bedoeld in artikel 51”.

Artikel 192 van de wet van 18 september 2017 bepaalt het volgende :

“De koninklijke besluiten, de reglementen en alle andere handelingen van reglementaire aard die in uitvoering van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme zijn vastgesteld, blijven van toepassing in de mate dat de bepalingen van deze wet voorzien in de algemene of specifieke juridische machtigingen die nodig zijn voor deze reglementaire handelingen en dat hun inhoud niet in strijd is met deze wet”.

Volgens het verslag aan de Koning is het koninklijk besluit van 6 mei 1999 niet meer van toepassing vanwege het feit dat het onverenigbaar is met de wet van 18 september 2017, maar moet het worden opgeheven ter wille van de rechtszekerheid.

Op de vraag wat de rechtsgrond van het ontwerp is, heeft de gemachtigde van de minister het volgende geantwoord :

“Artikel 190 van de wet tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten van 18 september 2017 (afgekort 4de AML) heft de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme op.

En outre, ces personnes doivent dans tous les cas et immédiatement informer par écrit ou par voie électronique la cellule de traitement des informations financières des opérations dont la liste est établie par le Roi sur avis de la cellule de traitement des informations financières”.

La loi du 11 janvier 1993 a été remplacée par l’article 190 la loi du 18 septembre 2017 “relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l’utilisation des espèces”.

L’article 26, § 2, de la loi du 11 janvier 1993 a été remplacé par l’article 47 de la loi du 18 septembre 2017, qui dispose ce qui suit :

“§ 1er. Les entités assujetties déclarent à la CTIF, lorsqu’elles savent, soupçonnent ou ont des motifs raisonnables de soupçonner :

- 1° que des fonds, quel qu’en soit le montant, sont liés au blanchiment de capitaux ou au financement du terrorisme;
- 2° que des opérations ou tentatives d’opérations sont liées au blanchiment de capitaux ou au financement du terrorisme. Cette obligation de déclaration s’applique y compris lorsque le client décide de ne pas exécuter l’opération envisagée;
- 3° hors les cas visés aux 1° et 2°, qu’un fait dont elles ont connaissance est lié au blanchiment de capitaux ou au financement du terrorisme.

L’obligation de déclaration à la CTIF en application des 1° à 3°, ne requiert pas l’identification, par l’entité assujettie, de l’activité criminelle sous-jacente au blanchiment de capitaux.

§ 2. Les entités assujetties déclarent également à la CTIF des fonds, opérations ou tentatives d’opérations et faits suspects, visés au paragraphe 1er, dont elles ont connaissance dans le cadre des activités qu’elles exercent dans un autre État membre sans y avoir de filiale, de succursale ou une autre forme d’établissement par le biais d’agents ou de distributeurs qui l’y représentent.

§ 3. Les entités assujetties déclarent à la CTIF des fonds, opérations et faits déterminés par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, pris sur avis de la CTIF.

§ 4. Les entités assujetties déclarent à la CTIF, en application des paragraphes 1er à 3, dans les délais visés à l’article 51”.

L’article 192 de la loi du 18 septembre 2017 dispose ce qui suit :

“Les arrêtés royaux, les règlements, ainsi que tous autres actes de nature réglementaire adoptés en exécution de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l’utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme, demeurent applicables dans la mesure où les dispositions de la présente loi prévoient les habilitations juridiques, générales ou spécifiques, nécessaires à ces actes réglementaires et où leur contenu n’est pas contraire à la présente loi”.

Selon le rapport au Roi, l’arrêté royal du 6 mai 1999, étant incompatible avec la loi du 18 septembre 2017, n’est plus d’application mais doit être abrogé pour des raisons de sécurité juridique.

Interrogée sur le fondement légal du projet, la déléguée du Ministre a répondu ce qui suit :

“Artikel 190 van de wet tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten van 18 september 2017 (afgekort 4de AML) heft de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme op.

Sinds de inwerkingtreding van 4de AML werd de wet van 11 januari 1993 opgeheven. De rechtsbasis voor het KB van 6 mei 1999 is komen te vervallen.

Het koninklijk besluit van 6 mei 1999 zelf betreft een niet in ministerraad overlegd koninklijk besluit. De opheffing ervan lijkt zodoende zich ook bij gewoon koninklijk besluit te kunnen voltrekken.

Artikel 192 van de 4de AML stelt dat de koninklijke besluiten, de reglementen en alle andere handelingen van reglementaire aard die in uitvoering van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme zijn vastgesteld, van toepassing blijven in de mate dat de bepalingen van deze wet voorzien in de algemene of specifieke juridische machtigingen die nodig zijn voor deze reglementaire handelingen en dat hun inhoud niet in strijd is met deze wet.

De 4de AML is integraal gebaseerd op het principe van de risico gebaseerde aanpak (artikelen 8—12 van de 4de AML), geen objectieve meldplicht.

De inhoud van het KB van 6 mei 1999, zijnde een objectieve meldplicht voor casino's strookt niet met de risico gebaseerde aanpak die ook voor casino's geldt.

De samenlezing van de artikelen 190 en 192 van de 4de AML doet besluiten dat het KB van 6 mei 1999 reeds impliciet werd afgeschaft.

Aangezien de diensten van de CFI de Minister van Justitie en mijn Minister erop attent maakten dat casino's blijven melden o.b.v. de objectieve meldplicht van het ondertussen impliciet afgeschaft KB van 6 mei 1999, hierbij de risico gebaseerde benadering negerend, leek het ons als behoorlijk handelende overheid om het voornoemd KB expliciet op te heffen.

Wat artikel 26, par. 2, tweede lid betreft van de wet van 11 januari 1993, werd zij inderdaad vervangen door het artikel 47, par. 3 van de 4de AML (zie concordantietabel DOC Kamer p. 610). Artikel 47, par. 3 zegt dat er gemeld moet worden op basis van een lijst vastgelegd door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, genomen op advies van de CFI. Deze par. 3 is een bijkomende mogelijkheid tot melding wanneer par. 1 en 2 niet van toepassing zijn. De Koning heeft op grond van artikel 47, par. 3 thans geen lijst opgesteld. De ratio legis van deze par. 3 is om in een efficiënte mogelijkheid te voorzien, mochten er zich in de dagelijkse praktijk plots situaties voordoen die niet onder de par.1 en 2 vallen, wetgevend op korte termijn te kunnen remediëren.

Het expliciet opheffen van een impliciet opgeheven KB (van 6 mei 1999) is naar onze mening niet te beschouwen als het opstellen van een lijst zoals bedoeld in artikel 47, par. 3 AML.

Casino's zijn onderworpen entiteiten zoals elke andere onderworpen entiteit. Zij zijn meldingsplichtig aan de CFI op de manier en wijze zoals elke andere onderworpen entiteit, zijnde op basis van een risico gebaseerde aanpak en niet meer o.b.v. een objectieve meldplicht.

Wij zijn de mening toegedaan dat een pure opheffing van het KB 1999 niet kan beschouwd worden als het opstellen van een lijst zoals bedoeld in artikel 47, par. 3. AML.

Bovendien zou het gelijkstellen van het KB 1999 met een lijst bedoeld in artikel 47, par. 3 AML indruisen tegen de risico gebaseerde aanpak waarvoor de huidige AML wet staat".

Uit die toelichtingen volgt dat de artikelen 47 en 67 van de wet van 18 september 2017 "tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten", in tegenstelling tot de artikelen 190 en 192 van dezelfde wet, juncto artikel 108 van de Grondwet, geen rechtsgrond opleveren voor het ontwerp.

Sinds de inwerkingtreding van 4de AML werd de wet van 11 januari 1993 opgeheven. De rechtsbasis voor het KB van 6 mei 1999 is komen te vervallen.

Het koninklijk besluit van 6 mei 1999 zelf betreft een niet in ministerraad overlegd koninklijk besluit. De opheffing ervan lijkt zodoende zich ook bij gewoon koninklijk besluit te kunnen voltrekken.

Artikel 192 van de 4de AML stelt dat de koninklijke besluiten, de reglementen en alle andere handelingen van reglementaire aard die in uitvoering van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme zijn vastgesteld, van toepassing blijven in de mate dat de bepalingen van deze wet voorzien in de algemene of specifieke juridische machtigingen die nodig zijn voor deze reglementaire handelingen en dat hun inhoud niet in strijd is met deze wet.

De 4de AML is integraal gebaseerd op het principe van de risico gebaseerde aanpak (artikelen 8—12 van de 4de AML), geen objectieve meldplicht.

De inhoud van het KB van 6 mei 1999, zijnde een objectieve meldplicht voor casino's strookt niet met de risico gebaseerde aanpak die ook voor casino's geldt.

De samenlezing van de artikelen 190 en 192 van de 4de AML doet besluiten dat het KB van 6 mei 1999 reeds impliciet werd afgeschaft.

Aangezien de diensten van de CFI de Minister van Justitie en mijn Minister erop attent maakten dat casino's blijven melden o.b.v. de objectieve meldplicht van het ondertussen impliciet afgeschaft KB van 6 mei 1999, hierbij de risico gebaseerde benadering negerend, leek het ons als behoorlijk handelende overheid om het voornoemd KB expliciet op te heffen.

Wat artikel 26, par. 2, tweede lid betreft van de wet van 11 januari 1993, werd zij inderdaad vervangen door het artikel 47, par. 3 van de 4de AML (zie concordantietabel DOC Kamer p. 610). Artikel 47, par. 3 zegt dat er gemeld moet worden op basis van een lijst vastgelegd door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, genomen op advies van de CFI. Deze par. 3 is een bijkomende mogelijkheid tot melding wanneer par. 1 en 2 niet van toepassing zijn. De Koning heeft op grond van artikel 47, par. 3 thans geen lijst opgesteld. De ratio legis van deze par. 3 is om in een efficiënte mogelijkheid te voorzien, mochten er zich in de dagelijkse praktijk plots situaties voordoen die niet onder de par.1 en 2 vallen, wetgevend op korte termijn te kunnen remediëren.

Het expliciet opheffen van een impliciet opgeheven KB (van 6 mei 1999) is naar onze mening niet te beschouwen als het opstellen van een lijst zoals bedoeld in artikel 47, par. 3 AML.

Casino's zijn onderworpen entiteiten zoals elke andere onderworpen entiteit. Zij zijn meldingsplichtig aan de CFI op de manier en wijze zoals elke andere onderworpen entiteit, zijnde op basis van een risico gebaseerde aanpak en niet meer o.b.v. een objectieve meldplicht.

Wij zijn de mening toegedaan dat een pure opheffing van het KB 1999 niet kan beschouwd worden als het opstellen van een lijst zoals bedoeld in artikel 47, par. 3. AML.

Bovendien zou het gelijkstellen van het KB 1999 met een lijst bedoeld in artikel 47, par. 3 AML indruisen tegen de risico gebaseerde aanpak waarvoor de huidige AML wet staat".

Il résulte de ces explications que les articles 47 et 67 de la loi du 18 septembre 2018 "relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces" ne procurent pas de fondement légal au projet, au contraire des articles 190 et 192 de la même loi, lus en combinaison avec l'article 108 de la Constitution.

Bijgevolg moet in de aanhef een nieuw eerste lid worden ingevoegd waarin wordt verwezen naar artikel 108 van de Grondwet, en moet in het eerste lid, dat het tweede lid van de aanhef wordt, alleen worden verwezen naar de artikelen 190 en 192 van de wet van 18 september 2017.

De griffier,
B. Drapier

De voorzitter,
P. Vandernoot

30 OKTOBER 2018. — Koninklijk besluit tot opheffing van het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme

FILIP, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de Grondwet, artikel 108;

Gelet op de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, de artikelen 190 en 192;

Gelet op het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 28 september 2010;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 16 april 2018 en het advies van de Inspecteur van Justitie gegeven op 19 april 2018;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting, gegeven op 10 september 2018;

Gelet op advies 64.256/2 van de Raad van State, gegeven op 8 oktober 2018, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op de regelgevingsimpactanalyse, uitgevoerd overeenkomstig artikelen 6 en 7 van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging.

Op de voordracht van de Minister van Justitie en de Minister van Financiën,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Het koninklijk besluit van 6 mei 1999 tot uitvoering van artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 28 september 2010, wordt opgeheven.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 3. De minister bevoegd voor Justitie en de minister bevoegd voor Financiën zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Ciergnon, 30 oktober 2018.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Justitie,
K. GEENS
De Minister van Financiën,
J. VAN OVERTVELDT

Un alinéa 1er nouveau sera donc inséré dans le préambule, visant l'article 108 de la Constitution, et l'alinéa 1er, devenant l'alinéa 2, du préambule, se limitera à viser les articles 190 et 192 de la loi du 18 septembre 2018.

Le greffier,
B. Drapier

Le président,
P. Vandernoot

30 OCTOBRE 2018. — Arrêté royal abrogeant l'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la Constitution, l'article 108;

Vu la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces, les articles 190 et 192;

Vu l'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme, modifié par l'arrêté royal du 28 septembre 2010;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 16 avril 2018 et l'avis de l'Inspecteur de Justice donné le 19 avril 2018;

Vu l'accord du Ministre au Budget, donné le 10 septembre 2018;

Vu l'avis 64.256/2 du Conseil d'État, donné le 8 octobre 2018, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973;

Vu l'analyse d'impact de la réglementation réalisée conformément aux articles 6 et 7 de la loi du 15 décembre 2013 portant des dispositions diverses en matière de simplification administrative.

Sur la proposition du Ministre de la Justice et du Ministre des Finances,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. L'arrêté royal du 6 mai 1999 portant exécution de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme, modifié par l'arrêté royal du 28 septembre 2010, est abrogé.

Art. 2. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 3. Le ministre qui a la Justice dans ses attributions et le ministre qui a les Finances dans ses attributions sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Ciergnon, le 30 octobre 2018.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Ministre de la Justice,
K. GEENS
Le Ministre des Finances,
J. VAN OVERTVELDT